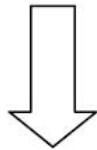

หลักการการทำงานของคอมพิวเตอร์

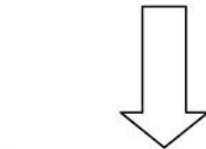
หน่วยรับข้อมูล

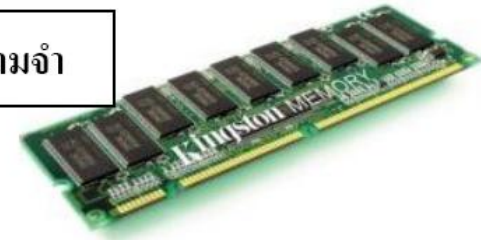
หน่วยประมวลผล

หน่วยความจำ

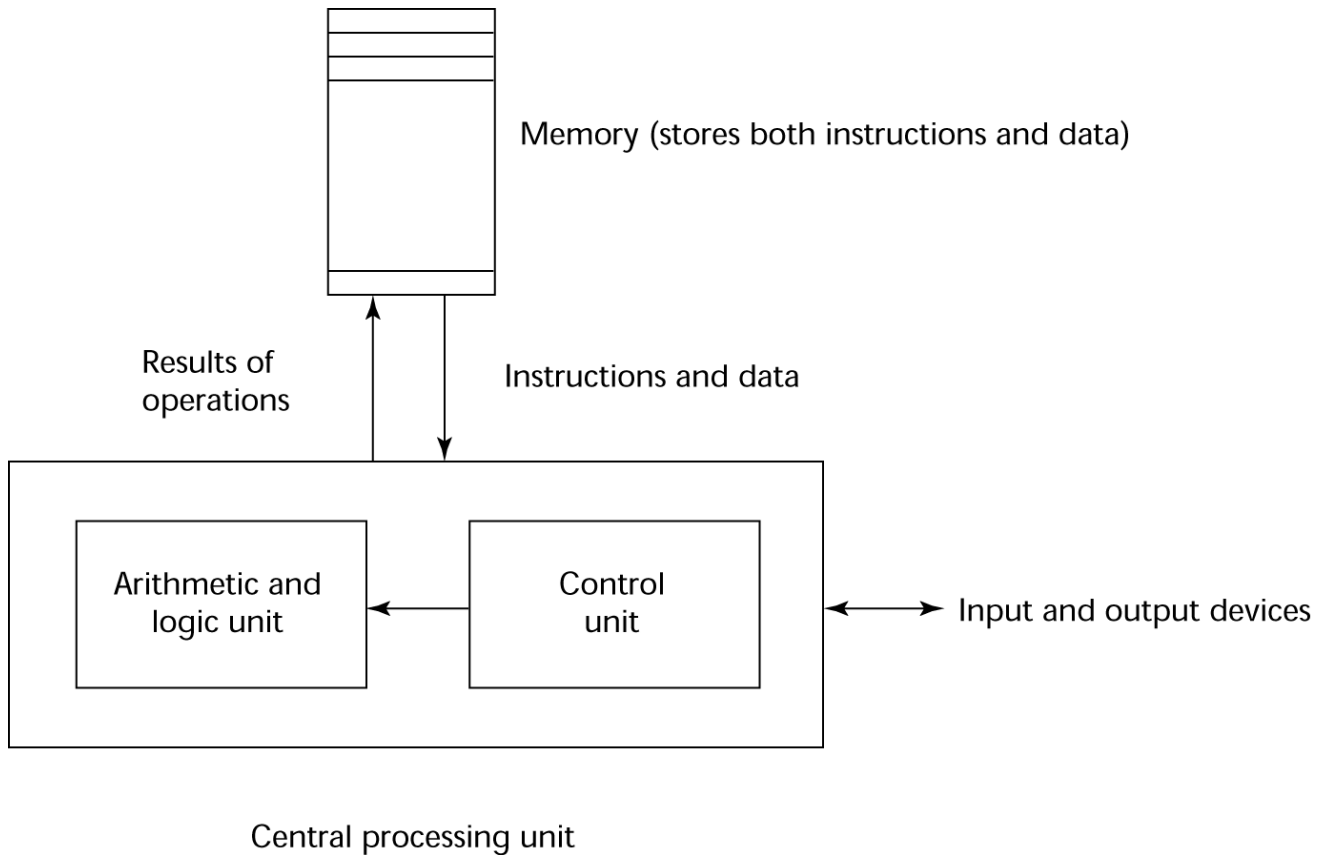

หน่วยแสดงผล

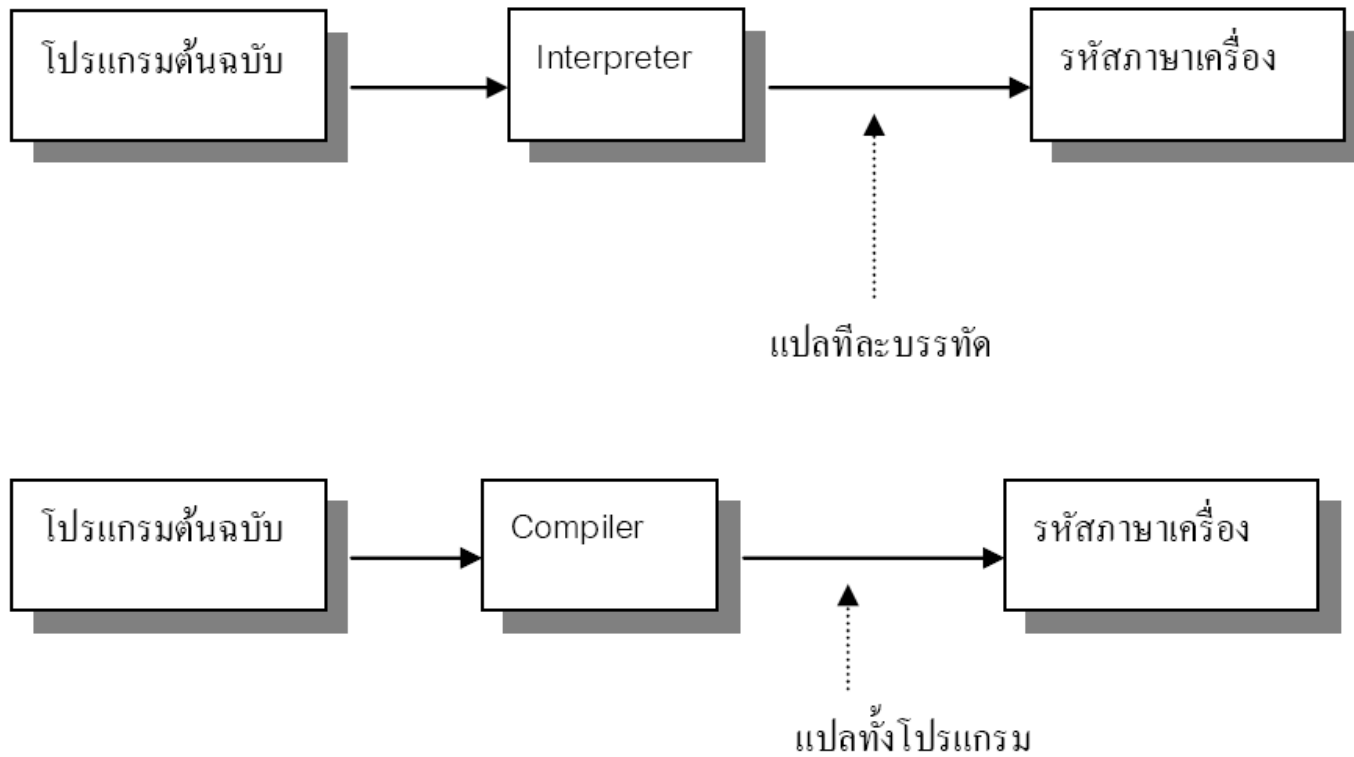

The von Neumann Architecture

ภาษาคอมพิวเตอร์และการพัฒนาโปรแกรม

ภาษาคอมพิวเตอร์และการพัฒนาโปรแกรม

- กำหนดและวิเคราะห์ปัญหา (Problem Definition and Problem Analysis)
- เขียนผังงานและซูโดโค้ด (Pseudocoding)
- เขียนโปรแกรม (Programming)
- ทดสอบและแก้ไขโปรแกรม (Program Testing and Debugging)
- ทำเอกสารและบำรุงรักษาโปรแกรม (Program Documentation and Maintenance)

การกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา

- กำหนดขอบเขตของปัญหา
- กำหนดลักษณะของข้อมูลเข้าและออกจากระบบ (Input/Output Specification)
- กำหนดวิธีการประมวลผล (Process Specification)

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ถ้าหากต้องการออกแบบโปรแกรมให้คอมพิวเตอร์รับค่าข้อมูล 3 ค่า และแสดงค่าเฉลี่ยทางจอภาพ เราอาจกำหนดและวิเคราะห์ปัญหาได้ ดังนี้

1. รับข้อมูลจากคีย์บอร์ด

- รับข้อมูลเฉพาะที่เป็นตัวเลขมาเก็บในตัวแปร
- ถ้าข้อมูลเท่ากับ 0 ให้รับใหม่

ตัวอย่าง (ต่อ)

---

2. หาค่าเฉลี่ย

- รวมค่าทุกค่าที่รับมาเข้าด้วยกัน
- นำค่าผลรวมที่ได้หารด้วย 3
- นำค่าผลลัพธ์ไปเก็บในตัวแปร

3. แสดงผลลัพธ์ทางจอภาพ

- แสดงค่าว่าค่าเฉลี่ยเท่ากับ
- แสดงผลลัพธ์โดยมีทศนิยมสองตำแหน่ง

ขั้นตอนการทำงาน

นำข้อมูลเข้า

รับข้อมูลตัวที่ 1
รับข้อมูลตัวที่ 2
รับข้อมูลตัวที่ 3

ประมวลผล

อ่านค่าเฉพาะที่เป็นเลข 3 ตัว
นำตัวเลขทั้งสามตัวมารวมกัน
นำผลรวมมาหารด้วย 3

นำข้อมูลออก

แสดงค่าเฉลี่ย
ทศนิยมสอง
ตำแหน่ง

การเขียนผังงานและซูดโค้ด

หลังจากที่ได้วิเคราะห์ปัญหาแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะใช้เครื่องมือช่วยในการออกแบบโปรแกรม โดยเขียนเป็นลำดับขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมที่เรียกว่าอัลกอริทึม (Algorithm) โดยจะเขียนแสดงขั้นตอนการแก้ปัญหา ด้วยประโยคที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ และมีรายละเอียดการทำงานพอสมควรเพียงพอที่จะนำไปเขียนเป็นโปรแกรมให้ทำงานจริง โดยอัลกอริทึมนั้นอาจเขียนให้อยู่ในรูปของรหัสจำลองหรือซูดโค้ด (Pseudo-code) หรือเขียนเป็นผังงาน (Flowchart) ก็ได้

การเขียนโปรแกรม

เปลี่ยนขั้นตอนการทำงานให้อยู่ในรูปรหัสภาษาคอมพิวเตอร์
การเขียนโปรแกรมจะต้องเขียนตามภาษาที่คอมพิวเตอร์เข้าใจโดย
อาจใช้ภาษาระดับสูง หรือระดับต่ำซึ่งสามารถเลือกได้หลายภาษา
การเขียนโปรแกรมแต่ละภาษาจะต้องทำตามหลักไวยากรณ์ (syntax)
ที่กำหนดไว้ในภาษานั้น

การทดสอบและแก้ไขโปรแกรม

หลังจากเขียนโปรแกรมจะต้องทดสอบความถูกต้องของโปรแกรมที่เขียนขึ้น หาจุดผิดพลาดของโปรแกรมว่ามีหรือไม่ จุดผิดพลาดของโปรแกรมนี้เรียกว่าบั๊ก (Bug) ส่วนการแก้ไขข้อผิดพลาดให้ถูกต้องเรียกว่า ดีบั๊ก(debug)

โดยทั่วไปแล้วข้อผิดพลาดจากการเขียนโปรแกรมจะมีสองประเภทคือ

1. การเขียนคำสั่งไม่ถูกต้องตามหลักการเขียนโปรแกรมภาษานั้น ๆ ซึ่งเรียกว่า Syntax Error หรือ Coding Error ข้อผิดพลาดประเภทนี้เรามักพบตอนแปลภาษาโปรแกรมเป็นรหัสภาษาเครื่อง
2. ข้อผิดพลาดทางตรรก หรือ Logic Error เป็นข้อผิดพลาดที่โปรแกรมทำงานได้ แต่ผลลัพธ์ออกมาไม่ถูกต้อง

ทำเอกสารและบำรุงรักษาโปรแกรม

ขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้ใช้สามารถใช้งานโปรแกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสะดวกในการตรวจสอบข้อผิดพลาดโดยเขียนเป็นเอกสารประกอบโปรแกรมขึ้นมา โดยทั่วไปแล้วแบ่งออกเป็นสองประเภทคือ

1. คู่มือการใช้ หรือ User Document หรือ User guide ซึ่งจะอธิบายการใช้โปรแกรม
2. คู่มือโปรแกรมเมอร์ หรือ Program Document หรือ Technical Reference ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการแก้ไขโปรแกรมและพัฒนาโปรแกรมในอนาคต โดยจะมีรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับโปรแกรม เช่นชื่อ โปรแกรม การรับข้อมูล การพิมพ์ผลลัพธ์ขั้นตอนต่าง ๆ ในโปรแกรม เป็นต้น

ส่วนการบำรุงรักษาโปรแกรม (Maintenance) เป็นการที่ผู้เขียนโปรแกรมจะต้องคอยตรวจสอบการใช้โปรแกรมจริง เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดซึ่งอาจเกิดขึ้นในภายหลัง รวมทั้งพัฒนาโปรแกรมให้ทันสมัยอยู่เสมอเมื่อเวลาผ่านไป

กระบวนการแก้ปัญหาด้วยคอมพิวเตอร์

วิเคราะห์ปัญหา

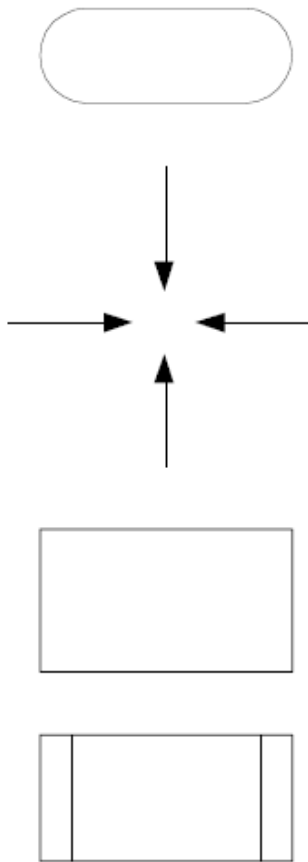
- ต้องการอะไร
- ต้องการเอาต์พุตอย่างไร
- ข้อมูลเข้าเป็นอย่างไร
- ตัวแปรที่ใช้
- วิธีการประมวลผลเป็นอย่างไร

การเขียนผังงาน

ผังงานเป็นแผนภาพที่แสดงลำดับขั้นตอนในการทำงานของโปรแกรม โดยมีการลงรายละเอียด ใส่วิธีการ และจัดลำดับขั้นตอนของโปรแกรม ตั้งแต่เริ่มต้นจากการรับข้อมูล การประมวลผล ไปจนถึงการแสดงผลลัพธ์การทำงาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนผังงาน

การเริ่มต้นและการสิ้นสุดการทำงานของโปรแกรม

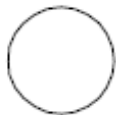
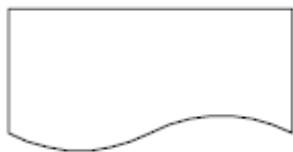
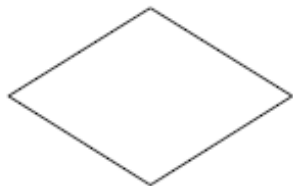
ลูกศรแสดงทิศทางการทำงานของโปรแกรม และการไหลของข้อมูล

การประมวลผลการคำนวณต่าง ๆ

การทำงานย่อย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนผังงาน

การรับหรือแสดงข้อมูลโดยไม่ระบุชนิดของอุปกรณ์

การตรวจสอบเงื่อนไข เพื่อเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยจะมีเส้นลูกศรแสดงทิศทางการทำงานต่อไป

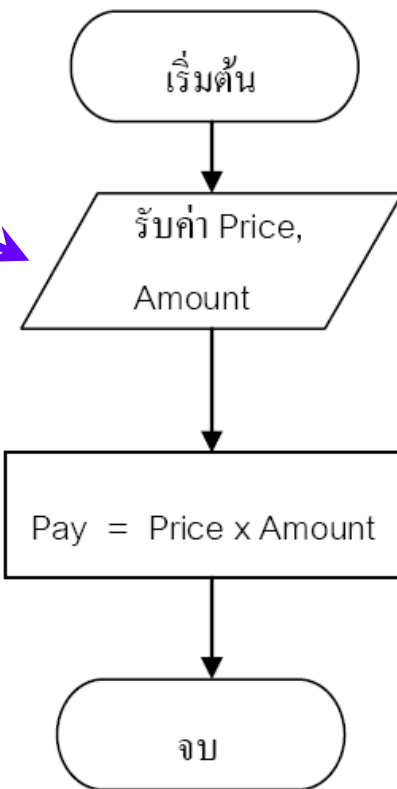
แสดงผลลัพธ์หรือรายงานทางเครื่องพิมพ์

จุดเชื่อมต่อของผังงาน

ตัวอย่างการเขียนผังงาน

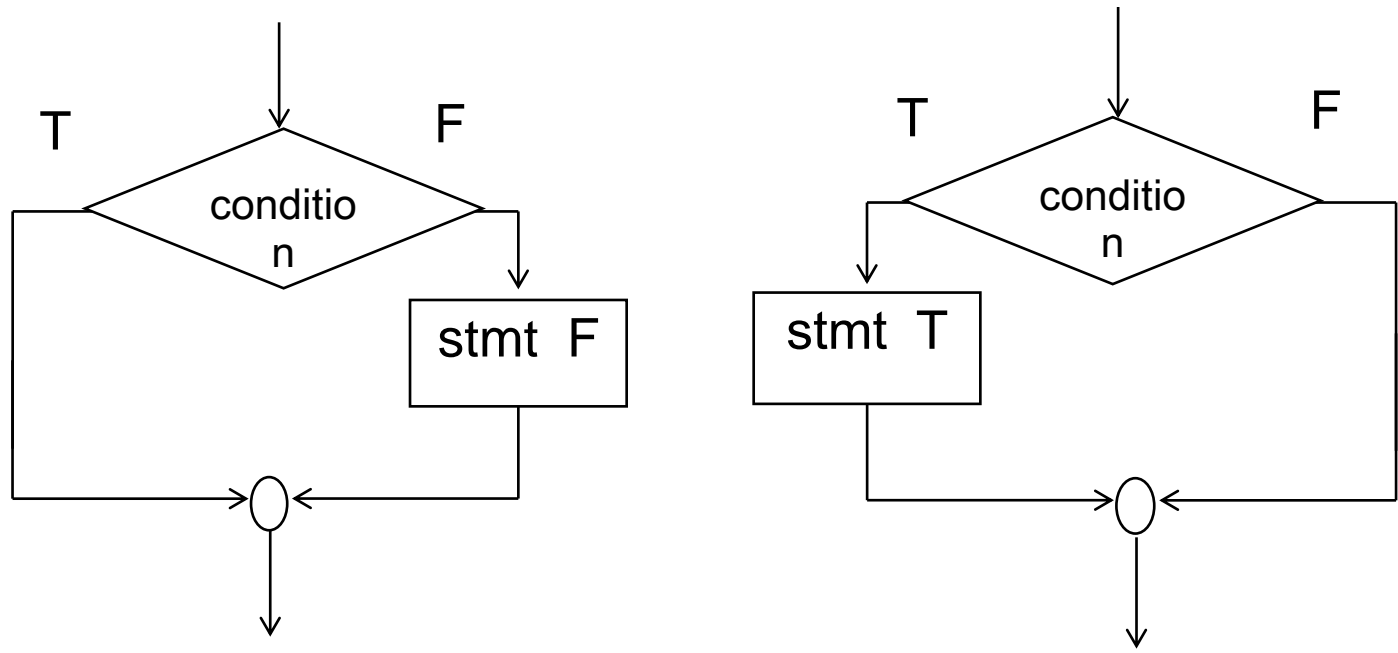
สัญลักษณ์ของ
การรับค่า

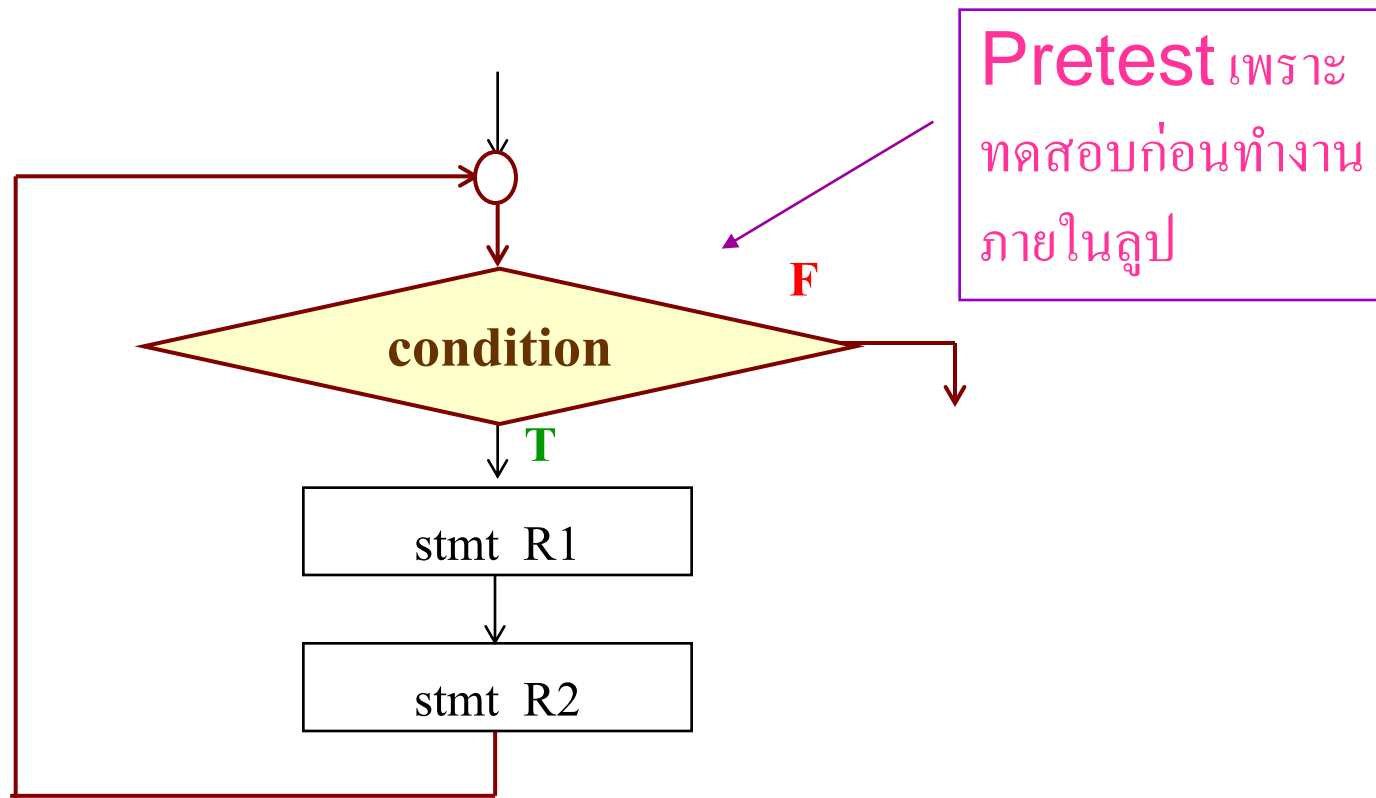
สัญลักษณ์ของ
การคำนวณ

ผังงานแบบทางเลือก

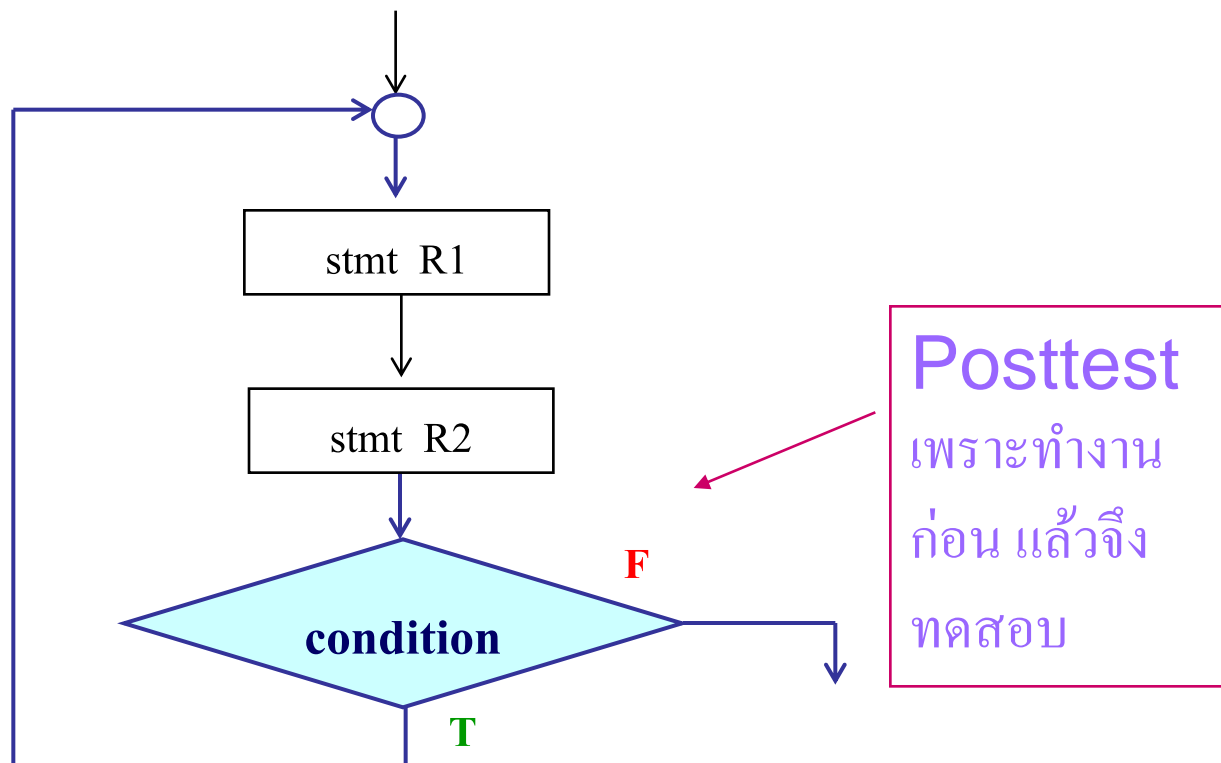
เป็นการทำงานที่ต้องมีการตัดสินใจ เพื่อเลือกการทำงาน โดยใช้
สัญลักษณ์การเปรียบเทียบ

ผังงานแบบวนซ้ำ (while-do)

ผังงานแบบวนซ้ำ (do-while)

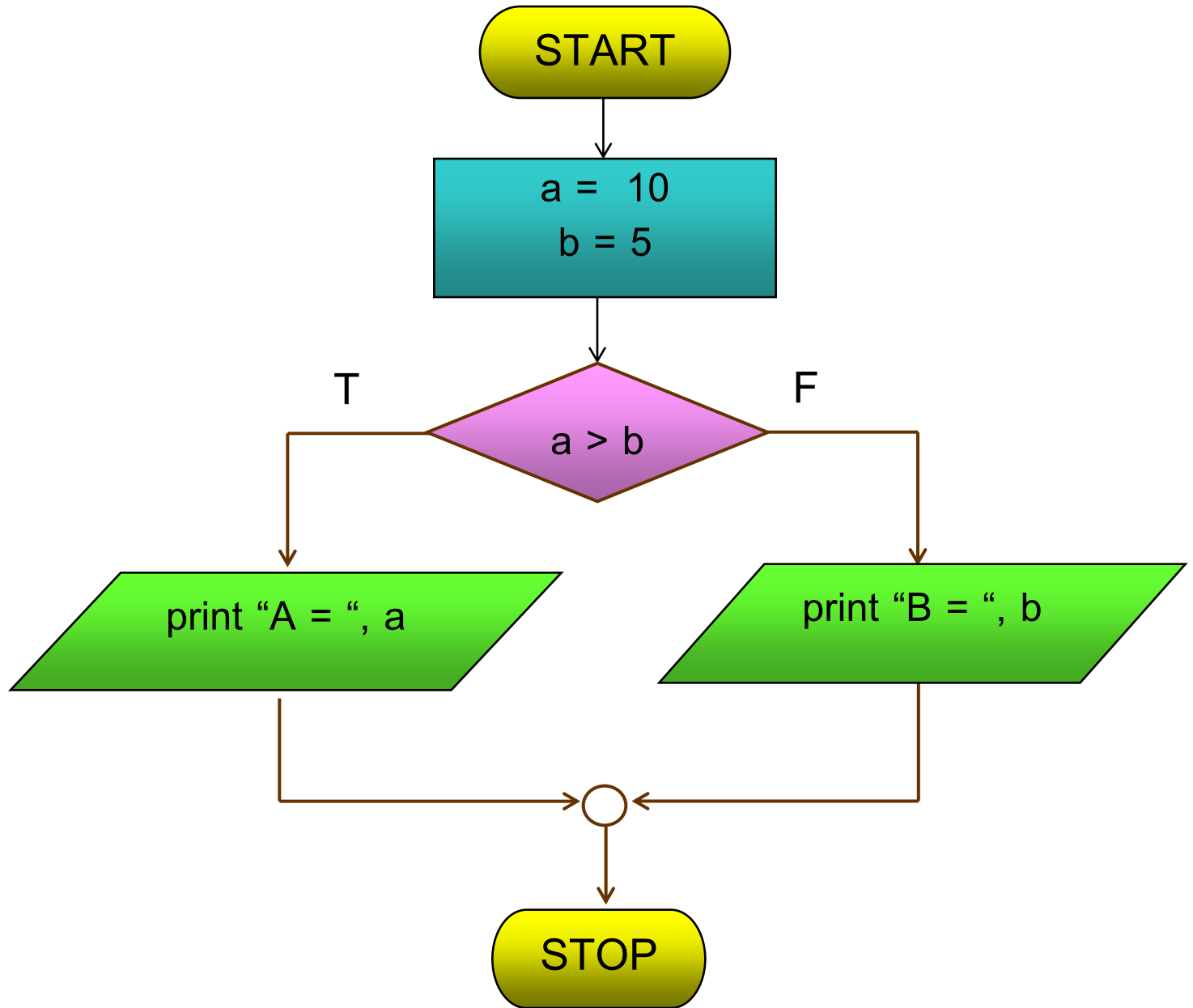
ตัวอย่าง

ตัวอย่าง จงเขียนผังงานเพื่อกำหนดค่าให้กับตัวแปร **a** และ **b** แล้วเปรียบเทียบเพื่อแสดงผล

ถ้าตัวแปร **a** มีค่ามากกว่าตัวแปร **b** ให้พิมพ์ค่าตัวแปร **a** ออกมาแสดงบนจอภาพ

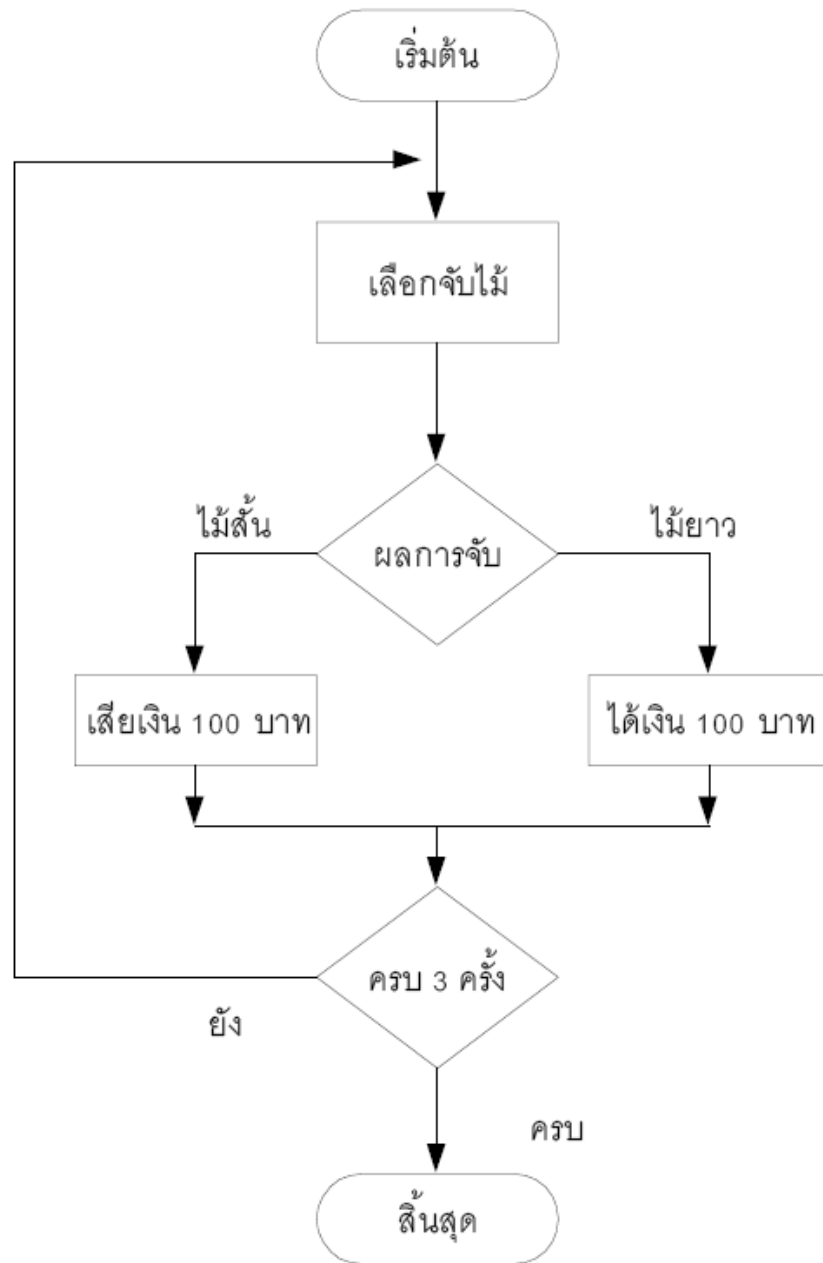
ถ้าไม่ใช่ ให้พิมพ์ค่าตัวแปร **b** ออกมาแสดงบนจอภาพ

ตัวอย่าง

จงพิจารณาในการจับไม้สั้น ไม้ยาวสามครั้ง ถ้าได้ไม้ยาวให้ได้เงิน
100 บาท ถ้าได้ไม้สั้นให้เสียเงิน 100 บาท

ชูโดโค้ด

ชูโดโค้ดเป็นคำอธิบายขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมโดยใช้
ถ้อยคำผสมระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาการเขียนโปรแกรมแบบ
โครงสร้างที่เข้าใจง่ายมาแสดงลำดับการทำงานของโปรแกรม หรือ
อาจใช้ภาษาไทยก็ได้ โดยให้ผู้เขียนโปรแกรมสามารถพัฒนาขั้นตอน
ต่าง ๆ ให้เป็นโปรแกรมได้ง่ายขึ้น

ตัวอย่างเช่นในการเขียนชุดโค้ดสำหรับให้คอมพิวเตอร์หาค่าเฉลี่ย จากข้อมูลที่รับเข้าทางแป้นพิมพ์อาจเขียนได้ดังนี้

Algorithm การหาค่าเฉลี่ย

1. ตัวนับ = 0
2. ผลรวม = 0
3. รับค่าทางแป้นพิมพ์เก็บไว้ใน (ข้อมูล)
4. ถ้า ข้อมูล มากกว่า 0

    เพิ่มค่าตัวนับขึ้นหนึ่งค่า

    ผลรวม = ผลรวม + ค่าข้อมูล

    ย้อนกลับไปทำขั้นตอนที่ 3

    ถ้าไม่มากกว่าไปทำขั้นตอนที่ 5

5. ค่าเฉลี่ย = ผลรวมหารด้วยตัวนับ
6. แสดงค่าเฉลี่ยทางจอภาพ โดยมีทศนิยมสองตำแหน่ง
7. จบ

การวิเคราะห์ปัญหา

ตัวอย่างที่ 1

จงเขียนแนวทางการแก้ปัญหาด้วยคอมพิวเตอร์ สำหรับให้
คอมพิวเตอร์คำนวณค่าจ้างพนักงานเป็นรายชั่วโมง จากนั้นแสดง
ค่าจ้างที่คำนวณได้

ตัวอย่างการวิเคราะห์

วิธีทำ

ต้องการอะไร

ต้องการทราบค่าจ้างของพนักงานแต่ละคน

ต้องการเอาต์พุตอย่างไร

ต้องการเอาต์พุตเป็นค่าจ้างสุทธิของพนักงานทางจอภาพ

ตัวอย่างการวิเคราะห์

ข้อมูลเข้า

- รหัสพนักงาน
- ชื่อพนักงาน
- จำนวนชั่วโมงทำงานเก็บในตัวแปรชื่อ Hours
- ค่าจ้างรายชั่วโมงเก็บในตัวแปรชื่อ PayRate

ตัวอย่างการวิเคราะห์

กำหนดวิธีการคำนวณ

ค่าจ้างสุทธิ = จำนวนชั่วโมง x อัตราต่อชั่วโมง

ขั้นตอนการประมวลผล

1. เริ่มต้น
2. รับรหัสพนักงาน, ชื่อพนักงาน, จำนวนชั่วโมงทำงาน, ค่าจ้างรายชั่วโมง
3. คำนวณ ค่าจ้างสุทธิ = Hours x PayRate
4. แสดงผลลัพธ์ เป็นรหัสพนักงาน ชื่อ และค่าจ้างสุทธิ
5. จบการทำงาน

ตัวอย่างที่ 2

จงเขียนแนวทางการแก้ปัญหาด้วยคอมพิวเตอร์ในการหา
ปริมาตรทรงกระบอก และแสดงค่าปริมาตรที่คำนวณได้

ต้องการอะไร

ต้องการคำนวณปริมาตรของรูปทรงกระบอก

ต้องการเอาต์พุตอย่างไร

ค่าปริมาตรทรงกระบอกเป็นรูปแบบเลขทศนิยมทางจอภาพ

การวิเคราะห์ปัญหา

ข้อมูลเข้า ความสูงของทรงกระบอก (h) และรัศมีของทรงกระบอก(r) เป็นรูปแบบเลขทศนิยม

วิธีการคำนวณ ปริมาตรทรงกระบอก = $\pi \times \text{รัศมี}^2 \times \text{ความสูง}$
ขั้นตอนการประมวลผล

1. เริ่มต้น
2. รับค่าความสูงและค่ารัศมีของทรงกระบอก
3. คำนวณค่าปริมาตร จาก ปริมาตร = $\pi \times r^2 \times h$
4. แสดงค่าปริมาตรทรงกระบอกทางจอภาพ
5. จบการทำงาน

แบบฝึกหัดการวิเคราะห์ปัญหา

- จงวิเคราะห์ปัญหาและเขียนอัลกอริทึมเพื่อรายงานผลสอบของนักศึกษาวิชาคอมพิวเตอร์ โดยให้แสดงคะแนนรวมและเกรดออกมา
- จงวิเคราะห์ปัญหาและเขียนอัลกอริทึมของการบวกตัวเลขจำนวนสามค่าที่อ่านเข้ามาและแสดงผลออกทางเครื่องพิมพ์
- จงวิเคราะห์ปัญหาและเขียนอัลกอริทึมสำหรับหาค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิประจำวัน โดยรับค่าอุณหภูมิสูงสุดและอุณหภูมิต่ำสุดเป็นเลขจำนวนเต็มเข้าไปและให้แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยออกทางจอภาพ

การทดสอบขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหา

ถ้าหากต้องการพัฒนาโปรแกรมให้รับข้อมูลตัวเลขจำนวนเต็มทางแป้นพิมพ์จำนวน 9 ตัว แล้วให้ระบบนับว่าตัวเลขเหล่านั้นมีค่าที่เป็นเลขบวกกี่ตัว เป็นเลขลบกี่ตัว และเป็นศูนย์กี่ตัว โดยให้แสดงผลลัพธ์ทางจอภาพ

จะทดสอบขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างไร ?

วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงาน

สิ่งที่ต้องการ	ต้องการทราบจำนวนตัวเลขที่เป็นบวก เป็นลบ และเป็นศูนย์
ผลลัพธ์ที่ต้องการ	แสดงจำนวนตัวเลขที่เป็นบวก, ลบ และศูนย์ทางจอภาพ
ข้อมูลนำเข้า	รับข้อมูลเข้าทางแป้นพิมพ์ทีละตัว
ตัวแปรที่ใช้	ให้ X แทนตัวเลขที่รับเข้าทางแป้นพิมพ์ทีละตัว num_p แทนตัวนับจำนวนที่เป็นบวก num_n แทนตัวนับจำนวนที่เป็นลบ num_z แทนตัวนับจำนวนที่เป็นศูนย์

วิธีการประมวลผล

วิธีการคิด

ถ้าตัวเลขเป็นจำนวนบวก ให้บวก 1 เข้ากับตัวนับจำนวนบวก

ถ้าตัวเลขเป็นจำนวนลบ ให้บวก 1 เข้ากับตัวนับจำนวนลบ

ถ้าตัวเลขเป็นศูนย์ ให้บวก 1 เข้ากับตัวนับจำนวนศูนย์

กรรมวิธีการประมวลผล

1. กำหนดให้ตัวนับ `num_p`, `num_n` และ `num_z` มีค่าเป็นศูนย์
2. อ่านค่าตัวเลขทางแป้นพิมพ์มาเก็บในตัวแปร `X`
3. ถ้าอ่านไม่ได้ ไปข้อ 7
4. ถ้า `X` เป็นจำนวนบวก ให้บวก 1 กับ `num_p` แล้วไปข้อ 2
5. ถ้า `X` เป็นจำนวนลบ ให้บวก 1 กับ `num_n` แล้วไปข้อ 2
6. ถ้า `X` เป็นค่าศูนย์ ให้บวก 1 กับ `num_z` แล้วไปข้อ 2
7. พิมพ์ค่าตัวนับทางจอภาพทั้งสามตัว
8. หยุด

ตรวจสอบผลลัพธ์

สำหรับกรรมวิธีการประมวลผล ถ้าหากในข้อ 6 ตัดคำว่า

“ถ้า X เป็นค่าศูนย์” ทิ้งไป คำตอบก็จะได้เท่าเดิม

เนื่องจากถ้าหากผ่านข้อ 4 และ 5 มาได้ก็แสดงว่าตัวเลขนั้นมีค่าเป็นศูนย์อยู่แล้ว
สำหรับการตรวจสอบวิธีการประมวลผลสามารถทำได้ดังนี้

1. ลองยกตัวอย่างข้อมูลขึ้นมา 1 ชุด ถ้าหากตัวเลขทั้ง 9 ตัวมีค่าเป็น

13,7,-4,0,-5,2,6,-2 และ 35

2. คิดคำตอบการประมวลผลด้วยตนเอง

จะต้องได้จำนวนบวก 5 ตัว จำนวนลบ 3 ตัว และศูนย์ 1 ตัว